

Surnuaed kiriku juures, Peipsi kaldal, on asutatud 1824. a. Kirikuteenrid maetakse kiriku ümber.

Varnja apostliku õigeusu kirik on 1855. a. Kavastu mõisa omaniku poolt kingitud eramajast ümberehitamise teel saadud. Puuehitus, on köetav.

Kirikul on kaks surnuaeda, $\frac{1}{4}$ km eemal; vana asut. 1862. a. ja uus 1893. a.

Vennastekoguduse palvemajas Lümatus käivad jutlustamas võõrad „vennad“ ja mõnikord ka kohalik kirikuõpetaja.

Varnja vene vanausuliste palvemaja on ehitatud koguduse annetust 1903. a.; kivist.

Kogudusel on oma surnuaed, õnnist. 1893. a.; varemini maeti surnud palvemaja ümber.

Kasepää vene vanausuliste palvemaja, ehitatud koguduse annetust läinud aastasaja lõpul; puust.

Kogudusel on oma surnuaed, mis asub palvemaja juures.

Suure-Kolkja vene vanausuliste palvemaja, ehitatud koguduse annetust.

Väike-Kolkja vene vanausuliste palvemaja, ehitatud koguduse annetust.

Suure-Kolkja ja Väike-Kolkja kogudusel on ühine surnuaed.

Rändajaile. 1. Alatskivi ürgorg aheljärvedega ja oosmoodustustega. Laev peatub Nina külas. Sealt 4 km Alatskivi lossi (park ja loss!). Üle oru Linnamägi (väljavaade Peipsile ja orus olevaile aheljärvile). Kirik, surnuaed (Laksi Tõnise ja Juh. Liiv'i haud). Viimane väravast pahemat kätt, kahe suure männi lähedal, perekonna-aiast väljaspool. Haul monument. Poolteist kilomeetrit loodes Kalevipoja säng ja Kooljamägi. Nende vastas üle jõe Lästeniidu ooside ahelik, mis jätkub 2.2 km pikkuselt Savastvere soostuvate järvedeni, piirates Kuningvere järve. Edasi Tagajärve mägi, liivane oos, eraldab Mustjärve ja Kuningvere järve nõgusid. Igalt poolt väljavaade üle Naelavere, Savastvere ja Pealsekivi põldude ja niitude. Oru veerud ja mäenõlvad lõhestatud vähemate sälkorgudega, varustatud nirisevate allikatega. Tagajärve mäest 1.5 km edasi Kokora mõisa ilusa pargiga.

2. Luigemetsa ja Selguse kõrgendikud. Alatskivilt üle Naelavere ja Alatskivi orgude vahelise kaunis järsunõlvalise lavakõrgendiku (36 m üle Peipsi j. pinna), läbi Koida metsa Luigemetsa taluni (7 km), sealt teed mööda läbi mägede Järvepera taluni (2.5 km), kust algavad Selguse ja Kärgandi kõrgustikud.

3. Peipsi rannik ja Kallaste alev. Jalgsi Varnjast mööda ranna äärt, läbi Kasepää, Sohviya, S.- ja V.-Kolkja, Lahe (Lahepera järv!), Nina, Rootsi- ja Pusiküla Kallastele (20.3 km). Teel tähele panna elamute rühmitust küladeks, elamute ehitust, rahva elu ja kombeid, rannamoodustusi (Kallastel devooni profiil, murdkulpad).

4. Uudeküla-Kogri-Sõõru servamoodustused. Laeva peatus Kallastel. Sealt maanteed mööda läbi Tederküla (2 km, kaarjas